

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. február 20.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ELMÉLETI
GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

A javítás során a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával fel kell tüntetni a részmegoldásért megítélt részpontszámokat, és meg kell jelölni a hibátlan megoldást, illetve az előforduló hibákat és a tévedéseket. Egy feladat megoldásáért járó összesített pontszámot az előre nyomtatott mezőbe írjuk be! A feladatlap végén szereplő összesítő táblázatba ezeket a pontszámokat tüntetjük fel, és összesítjük a dolgozat pontszámait.

A feladatoknál többféle megoldás is elképzelhető, ezért előfordulhat, hogy a javítási útmutatóban közölt eljárástól (v. szöveges megnevezéstől) eltérő módon születik meg a megoldás. Ha a megoldás szakmailag korrekt elemekre épül, az eljárás kellően részletezett, és helyes eredményre vezet, akkor ezekért a megoldásokért is a teljes pontszám jár.

A pontszámok odaítélésénél a következő elveket kell követni:

1. A teljes pontszám csak hibátlan feladat megoldásért adható meg. Hiányzó válasz esetén a válaszáért adható részpontszámot le kell vonni.
2. Logikailag helyes eljárással, de számolási hibával megoldott feladatnál a részpontszám felét le kell vonni a hibavétés helyén. A feladat későbbi részében a logikailag jó megoldás a tovagyrúzó számbeli eltérés ellenére is teljes értékűnek számít, tehát a későbbi részpontszámokat egyetlen hiba miatt nem kell csökkenteni.
3. Logikai hiba esetén a hibavétés helyén nem jár pont, a további hibátlan lépésekért viszont megadható a fele pontszám.
4. Egy feladatnál csak egy megoldás értékelhető.
5. Az Igaz-Hamis kérdéseknél a hibás megítélés mellett az önmagában szakmailag helyes indoklásért 1 pont adható.
6. A III. részben található feladatok részpontszámai tovább nem bonthatók, ezektől eltérni csak az előbbieken említett számolási hiba esetében lehet.

I. Feleletválasztás

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	A	C	A	A	A	A	B	B

Minden helyes válasz 2 pontot ér, max: $10 \cdot 2 = 20$ pont.

II. Szöveges feladatok**1. Igaz-hamis állítások (6*2=12 pont)**

I-H	Indoklás	Pontszám
H	1) Normál profit realizálása mellett $P = AC_{\min}$, ha az ár kisebb lenne az $AC_{\min}$ -nál, akkor a vállalatnak vesztesége lenne.	1+1 pont
I	2) Ha $MSC > MSB$, akkor a termelés nagyobb a társadalmi optimumnál (ez negatív externália esetén figyelhető meg), és a veszteség csökkentése érdekében a kibocsátást csökkenteni kell.	1+1 pont
I	3) Mert a jelenérték és a kamatláb fordítottan arányos (lásd a képletet).	1+1 pont
H	4) A GDP hazai mutató, ezért a belföldön realizált jövedelmeket tartalmazza, a GNI pedig nemzeti mutató, ezért az állampolgárok jövedelmeit tartalmazza. vagy $GNI = GDP + \text{devizabelföldiek által külföldön szerzett tőke- és munkajövedelem} - \text{devizakülföldiek által belföldön szerzett tőke- és munkajövedelem}$.	1+1 pont
H	5) A munkapiaci túlkínálat azt jelenti, hogy többen vállalnának munkát, mint amennyi a munkakereslet, tehát $L^S > L^D$.	1+1 pont
I	6) A fogyasztási kereslet azért nő, mert a transzfer növeli a rendelkezésre álló jövedelmet.	1+1 pont

2. Definíciók (4*2=8 pont)

Sorszám	Meghatározás	Pontszám
A)	Azon jószágkombinációk összessége, amelyeket adott jövedelem mellett, annak teljes elköltésével a fogyasztó megvásárolhat rögzített piaci árak mellett.	2 pont
B)	Egységnyi tényezőváltozás hatására bekövetkező költségváltozás, $MFC = \Delta TC / \Delta L$	2 pont
C)	Azok a gazdaságirányító intézkedések, célok és döntések rendszere, amelyeket az állam a költségvetés bevételei, illetve kiadásai révén valósít meg.	2 pont
D)	Az ország külfölddel lebonyolított összes gazdasági ügyleteinek nyilvántartására szolgáló kimutatás.	2 pont

3. Kifejtős kérdés (8 pont)

Időtáv	Leírás	Piaci alkalmazkodás	Pontszám
Piaci időtáv	Minden termelési tényező fix. Minden költség állandó.	A vállalat nem tud változtatni a termelésen, csak az árváltozással reagálhat a piaci eseményekre (ill. a meglévő készletei növekedhetnek vagy csökkenhetnek).	1+1 pont
Rövid táv	Legalább egy termelési tényező változó és legalább egy fix termelési tényező van. Az összköltség egy része fix költség, a másik része változó költség.	Korlátozott mértékben (a változó tényező segítségével) képes a kínálatot növelni, vagy csökkenteni.	2+2 pont
Hosszú táv	Minden termelési tényező változtatható. Minden költség változó.	A termelés képes követni a piaci változásokat.	1+1 pont

4. Kiegészítés (5 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
4.1.	...csökken...	1 pont
4.2.	...növekszik...	1 pont
4.3.	...változatlan marad...	1 pont
4.4.	...növekszik...	1 pont
4.5.	...növekszik...	1 pont

5. Elemző, értékelő feladat (7 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
5.1.	Ha a kereszt-árrugalmasságuk pozitív előjelű	2 pont
5.2.	A, B, F,	3 pont
5.3.	Pl. a pizza árának emelése, a fogyasztók jövedelmének növekedése, a gyorsítkezési formák térhódítása, reklám stb.	2 pont

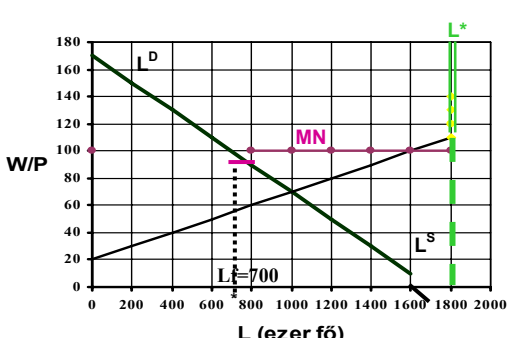
III. Számítást és ábrázolást igénylő feladatok**6. feladat (6+2= 8 pont)**

Sorszám	Válasz	Pontozás																																
6.1.	A számítás eredményei.	Oszloponként 3-3 pont vagy minden számított adat 0,5 pont																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Munkafelhasználás (fő/év)</th> <th>Termelés (tonna/év)</th> <th>Határtermék</th> <th>Átlagtermék</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>50</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>280</td> <td>23</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>540</td> <td>26</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>1000</td> <td>46</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>1400</td> <td>40</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>60</td> <td>1620</td> <td>22</td> <td>27</td> </tr> </tbody> </table>		Munkafelhasználás (fő/év)	Termelés (tonna/év)	Határtermék	Átlagtermék	0	0	-	-	10	50	5	5	20	280	23	14	30	540	26	18	40	1000	46	25	50	1400	40	28	60	1620	22	27
	Munkafelhasználás (fő/év)		Termelés (tonna/év)	Határtermék	Átlagtermék																													
	0		0	-	-																													
	10		50	5	5																													
	20		280	23	14																													
	30		540	26	18																													
	40		1000	46	25																													
50	1400	40	28																															
60	1620	22	27																															
6.2.	<p>A növekvő hozadéki szféra addig tart, amíg a határtermék növekszik, azaz 0-40 fő alkalmazásáig.</p> <p><i>Megjegyzés: indoklás nélkül 0 pont adható</i></p>	2 pont																																

7. feladat (4+4+4 = 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
7.1.	$e_p = \frac{5500 - 4500}{5500 + 4500} \cdot \frac{240 - 260}{240 + 260} = - 2,5$ <p>Az „A” termék kereslete rugalmas, mert $\varepsilon_p > 1$</p>	2 pont 2 pont
7.2.	$e_{A/B} = \frac{3500 - 4500}{3500 + 4500} \cdot \frac{500 - 460}{500 + 460} = - 3$ <p>A két termék kiegészíti egymást, mert $\varepsilon_{A/B} < 0$</p>	2 pont 2 pont
7.3.	$e_l = \frac{4500 - 5500}{4500 + 5500} \cdot \frac{92 - 100}{92 + 100} = 2,4$ <p>Az A termék luxus jószág, mert $\varepsilon_l > 1$</p>	2 pont 2 pont

8. feladat (4·2= 8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
8.1.	Munkaképes lakosság = $3250 \cdot 0,66 = 2145$ ezer fő Inaktív lakosság = munkaképes lakosság - aktív lakosság = $2145 - 1800 = 345$ ezer fő	2 pont
8.2.	$L^D = L^S$, Tehát: $1700 - 10 \cdot (W/P) = 20 \cdot (W/P) - 400 \rightarrow (W/P) = 70$	2 pont
8.3.	Most az új reálbér = 100, ekkor $L^D = 1700 - (10 \cdot 100) = 700$ ezer fő, illetve $L^S = (20 \cdot 100) - 400 = 1600$ ezer fő, $L_f = 700$ ezer fő a rövidebbik oldal elve alapján, A munkapiacra egyensúly helyett munkanélküliség alakult ki.	2 pont
8.4.	Munkakeresleti függvény (L^D)-Munkakínálati függvény (L^S) Foglalkoztatottak – munkanélküliek 	1 pont 1 pont

9. feladat (4+2+2+4=12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
9.1.	$Y = C + I + G$ $Y = 825 + 0,625(Y - 700 + 500) + 200 + 900 \rightarrow Y = 4800$	4 pont
9.2.	$SÁ = 700 - (900 + 500) = -700$ deficit	2 pont
9.3.	$C(4800 - 700 + 500) = 825 + 0,625 \cdot 4600 = 3700$	2 pont
9.4.	$5000 = 825 + 0,625(5000 - 700 + TR) + 200 + 900 \rightarrow TR = 620$ A transzfer kifizetéseket 120-szal kell növelni.	4 pont